

Itä-Suomen aluehallintovirasto: kirjaamo.ita@avi.fi

Etelä-Savon pelastuslaitoksen selvitys ISAVI/32/2022

Etelä-Savon alueen pelastustoimen voimassa olevan palvelutasopäätöksen mukaan pelastuslaitoksen savusukellus, liikenneonnettomuus, kemikaalitorjunta (kemikaalipuku/roiskesuojapuku / kylmänsuojapuku), eläimenpelastus, pintapelastus, öljyntorjunta ja jälkivahinkojen torjuntavalmius pidetään palvelutasopäätöksessä päätetyllä tasolla kaluston ja koulutuksen suhteen. Yksittäisen paloaseman henkilöstön suorituskykyyn tai saatavuuteen liittyen savusukellus, muu sammutus, pintapelastus ja vesisukellus tavoitteen mukaista valmiutta ei välttämättä saavuteta.¹

Liitteenä olevassa taulukossa on Etelä-Savon pelastuslaitoksen savusukeltajat 15.1. 2022 tilanteessa siten, että savusukeltajien määrään on laskettu vain sellaiset henkilöt, jotka täyttävät tarkasteluajankohtana kaikki savusukellusohjeen vaatimukset. Mikäli henkilöltä esimerkiksi puuttuu osa vaadittavista harjoituksista, ei henkilöä lueta savusukeltajaksi eikä siten myöskään ole kirjattu taulukkoon. Savusukeltajien määrä (terveydentila, toimintakyky, koulutus ja harjoittelu) on jo nyt suurempi. Vuoden 2020 keväällä alkaneen Koronapandemian aiheuttamat haasteet ovat johtaneet siihen, että kaikkia savusukellusohjeen ohjaustarkoituksessa annettuja vaatimuksia ei ole pystytty toteuttamaan terveysturvallisuussyistä. Toimintakykyyn liittyvät testit, lääkärintarkastukset ja peruskoulutus on pystytty järjestämään hyvin. Riittävän toimintakyvyn omaavista sopimuspalomiehistä alkaa olla puutetta, mutta onneksi heitä kuitenkin vielä on.

Etelä-Savon pelastuslaitokselle sattui työtapaturma 10.11.2021 kuumen savusukellusharjoituksen yhteydessä ja se on osaltaan vaikeuttanut savusukellusharjoitusten järjestämistä. ISAVI:n työsuojelutarkastaja on antanut toimintaohjeen (ISAVI/9158/2021), jota on noudatettava.² Toimintaohjeen mukaan työnantajan on huolehdittava, että kuumat savusukellusharjoitukset järjestetään turvallisissa harjoitusympäristöissä, esimerkiksi sitä varten rakennetuissa harjoitusradoilla. Vaara- ja haittatekijöiden syntyminen on estettävä myös harjoitustilanteissa. Etelä-

¹ Etelä-Savon pelastustoimen palvelutasopäätös 2021–2023, s. 45.

² Toimintaohje on annettu asiasta, jonka tarkastaja on havainnut lainsäädännön vastaiseksi. Toimintaohjeen noudattamatta jättäminen voi johtaa siten kuin työsuojelun valvontalaissa (44/2006) 13 § 3. mom. säädetään tarkastajan antamaan kehotukseen ja/tai työsuojeluviranomaisen velvoittavaan päätökseen. Työsuojeluviranomainen voi määrätä velvoitteen tehosteeksi uhkasakon, teettämis- tai keskeyttämisuhan.

Savon pelastuslaitoksella on tällä hetkellä alkamassa selvitystyö ja tarkempi suunnitelma harjoitusalueen kehittämisestä. Harjoituslaitteita/välineitä oli tarkoitus hankkia palvelutasopäätöksen mukaisesti vuoden 2022 alusta alkaen, kun tarkempi suunnitelma ja talousarvio on vahvistettu, mutta tämä on viivästynyt.

Etelä-Savon pelastuslaitoksen käsityksen mukaan työturvallisuuslain (738/2002) 10 §:n lähtökohta on se, että työnantajan on työn ja toiminnan luonne huomioon ottaen riittävän järjestelmällisesti selvítettävä ja tunnistettava työstä, työajoista, työtilasta, muusta työympäristöstä ja työolosuhteista aiheutuvat haitta- ja vaaratekijät sekä, jos niitä ei voida poistaa, arvioitava niiden merkitys työntekijöiden turvallisuudelle ja terveydelle. Mikkelin kaupunki/Etelä-Savon pelastuslaitoksella on tehty työn vaarojen selvittäminen ja arviointi.

Työturvallisuuslain 11.1 §:n mukaan, jos 10 §:ssä tarkoitettu työn vaarojen arviointi osoittaa, että työstä saattaa aiheutua erityistä tapaturman tai sairastumisen vaaraa, tällaista työtä saa tehdä vain siihen pätevä ja henkilökohtaisten edellytystensä puolesta työhön soveltuva työntekijä tai tällaisen työntekijän välittömässä valvonnassa muu työntekijä. Lainsäädännön esitöiden perusteella tarkoitus on, että sen soveltamisessa keskeisessä asemassa olisi 10 §:ssä tarkoitettu työn vaarojen arviointi. Tässä otetaan huomioon toisaalta työ ja työolosuhteet sekä toisaalta työntekijän henkilökohtaiset ominaisuudet. Säännöksellä ei ole suoranaista kytkentää erityisiin tutkinto- tai koulutusvaatimuksiin. Pätevyyden ratkaisee työnantaja. Pätevyydellä tässä tarkoitetaan lähinnä riittävää ammattitaitoa ja kokemusta ja riittävän opetuksen ja ohjauksen antamista.³

Etelä-Savon pelastuslaitoksella on tarkoitus päivittää työturvallisuuden toimintaohjelma viimeistään hyvinvointialueelle siirtymisen jälkeen ja lähtökohta on noudattaa pelastussukellusohjeen vaatimuksia.

LOKKA SEPPO Digitaalinen allekirjoittaja:
91210147T LOKKA SEPPO 91210147T
Päiväys: 2022.02.16
15:41:51 +02'00'

Seppo Lokka
pelastusjohtaja

³ Hallituksen esitys eduskunnalle työturvallisuuslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi, HE 59/2002 vp, s.34.

Paloasema	PTP:n mukainen savusukeltajien määrä	Päätoimiset: savusukeltajien määrä 15.1.2022	Sivutoimiset/ sopimuspalokunnat: savusukeltajien määrä 15.1.2022	Hälytysosaston vahvuus (SAMTK/PET OPK/PEL)	Savusukelluskoulutettujen henkilöiden määrä (SM 48/2007, kohta 4.3.1.)	Lisätietoja
Mikkeli	Yli 15	0		Ei täytetä	Ei täytetä	
Savonlinna	Yli 15			Ei täytetä	Ei täytetä	
Pieksämäki	Yli 15			Ei täytetä	Ei täytetä	
Anttola	0-5		0	19	1	
Hirola	0-5		0	15	4	
Mikkelin EVPN	5-10		1	29	24	
Mikkelin VPK	5-10		0	29	24	
Otava	5-10		3	21	7	
Haukivuori	5-10		0	15	5	
Hirvensalmi	5-10		0	10	8	
Kangasniemi	10-15		5	19	13	
Mäntyharju	10-15		2	23	11	
Pertunmaa	0-5		0	16	5	
Ristiina	5-10		8	21	8	
Suomenniemi	5-10		0	13	4	
Juva	10-15		3	21	7	
Miekkoniemen VPK	0-5		0	11	1	
Savonlinnan VPK	0-5		0	11	3	
Oravi	0		0	10	0	
Enonkoski	0-5		2	7	5	
Kerimäki	5-10		10	18	12	
Punkaharju	5-10		0	15	8	
Puumala	5-10		4	12	5	
Rantasalmi	5-10		1	13	3	
Savonranta	5-10		0	12	1	
Sulkava	5-10		0	9	3	
Lohikoski	0-5		0	12	0	
Pieksämäki (asema 2)	0-5		1	tiedot puuttuvat		
Virtasalmi	0-5		0	tiedot puuttuvat		
Jäppilä	0-5		1	tiedot puuttuvat		

Vaihtelee 3/5 välillä.